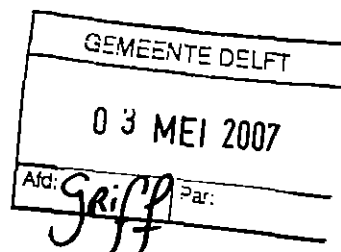

Delftse Rekenkamer

Postbus 2954 _2601 CZ Delft _T: 015 21 97 863 _E: info@delftserekenkamer.nl _www.delftserekenkamer.nl

Aan de gemeenteraad Delft
Martinus Nijhofflaan 2
2624 ES Delft

Betreft : Jaarverslag 2006

Delft, 19 april 2007

Geachte Raad,

Voor u ligt het derde jaarverslag van de Delftse Rekenkamer.
Wij hopen u hiermee een goed inzicht te geven in de activiteiten die in 2006
zijn uitgevoerd.

Met vriendelijke groet,

W.H.J. Bloemendaal – Lindhout
Voorzitter Delftse Rekenkamer

Jaarverslag 2006

1. Inleiding

In de Gemeenteraadsvergadering van 26 februari 2004 is, op grond van de Verordening Delftse Rekenkamer van 23 mei 2002, de Delftse Rekenkamer ingesteld. Kort daarna is de Rekenkamer zijn werkzaamheden begonnen. Delft heeft gekozen voor een onafhankelijke Rekenkamer. De leden zijn van 'buiten' en geen lid van de Gemeenteraad.

De Rekenkamer bestaat uit zes leden:

- Mevrouw W.H.J. Bloemendaal – Lindhout, voorzitter
- dr. C.A. Hazeu, secretaris
- Mevrouw drs. I. Horstik, plv. secretaris
- ir. A. Langstraat, penningmeester
- drs. L.J. Polak MBA, plv. voorzitter
- dr. Th.W. de Valk

De Rekenkamer wordt secretariael ondersteund door mevrouw C.J.C. van Starrenburg.

Deze ondersteuning is ondergebracht bij de griffie van de Gemeenteraad.

2. Doel, visie en werkwijze van de Delftse Rekenkamer

De Rekenkamer dient een bijdrage te leveren aan de kwaliteit van het Delfts lokaal bestuur in algemene zin (dus ambtelijke organisatie, College en Raad). Die bijdrage wordt geleverd binnen de context van het duale stelsel. In de visie van de Delftse Rekenkamer dienen onderzoeken bij te dragen aan het vergroten van het lerend vermogen van het lokale bestuur.

De Rekenkamer vindt het belangrijk om goede contacten te onderhouden met de gemeente. Op reguliere basis vinden er gesprekken plaats met het presidium van de Raad, de griffier, de gemeentesecretaris en het college van B&W. Ook voert de Rekenkamer met enige regelmaat gesprekken met vertegenwoordigers van de lokale media om zo haar voelhorens te hebben wat inwoners van Delft beweegt. Met dit doel neemt de Rekenkamer ook kennis van burgeronderzoeken.

De Rekenkamer onderhoudt voorts contacten met andere Rekenkamers en organisaties van Rekenkamer, is geabonneerd op diverse nieuwsbrieven en is lid van de vereniging van lokale rekenkamers.

Het is de ambitie van de Rekenkamer om tenminste 2 onderzoeken per jaar uit te brengen. De werkwijze van de Rekenkamer is idealiter dat onderzoeken in het voorjaar en najaar worden afgerond.

3. Vergaderingen

De Rekenkamer is in 2006 dertien maal bij elkaar geweest in reguliere vergadering. In grote lijnen zijn daarbij de volgende onderwerpen aan de orde geweest.

In januari stond de vergadering in het teken van de bespreking van het concept onderzoeksrapport naar de besteding van de EZH gelden en het onderzoeksvoorstel voor de evaluatie van het gemeentelijke armoedebeleid. In deze vergadering is ook een gesprek gevoerd met de gemeentesecretaris. Gespreksonderwerpen waren: ervaringen met en inpassing van onderzoek in de ambtelijke organisatie. Er is teruggekeken en vooruitgeblikt op reeds uitgevoerde en komende onderzoeken.

In februari heeft de Rekenkamer het EZH rapport voorlopig vastgesteld en is de aandacht uitgegaan naar een verdere precisering van het onderzoeksvoorstel voor evaluatie van het armoedebeleid. Om overlap met eerdere rekenkamer onderzoeken te voorkomen, is de keus gemaakt om in het armoedebeleid nadrukkelijker naar de beleidsuitvoering te kijken.

Daarnaast heeft de Rekenkamer zich gebogen over nieuwe onderzoeksthema's. Daarbij is gekozen voor onderzoek naar het subsidiebeleid van de gemeente Delft.

In maart heeft de Rekenkamer de zienswijze van het college op het EZH rapport besproken en is het onderzoeksvoorstel voor evaluatie van het gemeentelijk armoede vastgesteld. Ook in maart heeft een gesprek plaatsgevonden met journalisten van lokale media in Delft om mogelijke onderzoeksthema's te vernemen en het EZH onderzoek alvast aan te kondigen.

In april is er in evaluatieve zin teruggekeken op de twee eerdere onderzoeken. De Rekenkamer heeft toen stilgestaan bij zaken als het soort en de adressant van aanbevelingen, de timing, de onderwerpkeuze, de interne organisatie.

In mei zijn offertes besproken voor zowel het onderzoek naar het gemeentelijk armoede beleid als naar het subsidiebeleid en is er een keuze gemaakt voor onderzoeksbureaus.

In haar vergadering in juni heeft de Rekenkamer geconcludeerd dat -naar aanleiding van de bespreking van het onderzoeksvoorstel voor het gemeentelijk armoedebeleid in de gemeentelijke organisatie- de begeleiders van het onderzoek (i.c. de leden van de Rekenkamer) voortaan meegaan naar het introductiegesprek tussen het onderzoeksbureau en de aangewezen contactpersonen van de gemeente en dat er regelmatig een voortgangsgesprek moet plaatsvinden.

In augustus heeft de Rekenkamer vergaderd over de lopende onderzoeken en de verwikkelingen rond het EZH rapport (zie aparte paragraaf).

In de maand oktober is het concept onderzoeksrapport gemeentelijk armoedebeleid besproken en heeft de Rekenkamer haar conclusies en aanbevelingen op hoofdlijnen vastgesteld. In de planning zou dit onderzoek gepresenteerd aan de commissie in december.

In een gesprek met de gemeentesecretaris bleek echter dat de gemeente zou vasthouden aan het opstellen van een ambtelijke zienswijze. Praktisch gezien werd het daardoor onmogelijk het rapport nog in december te presenteren.

In november zijn de aanbiedingsbrief aan het College van B&W en het concept rapport over het gemeentelijke armoedebeleid vastgesteld. Het rapport is hierna aangeboden aan de gemeentesecretaris voor een ambtelijke reactie. Op 1 december heeft de Rekenkamer een omvangrijke ambtelijke reactie op het rapport mogen ontvangen. In overleg met het onderzoeksbureau is hierna bekeken tot welke aanpassingen dit leidde.

In december is besloten tot het formuleren van een onderzoeksvoorstel naar informatieverwerkingsprocessen bij de gemeente Delft. De opvolging van rapporten van de Vrom-inspectie dienen daarbij als casus. In december is ook het onderzoek naar het subsidiebeleid van de gemeente Delft afgerond en voor ambtelijk reactie verstuurd.

4. Bespreking onderzoeken

Op 30 maart 2006 bracht de Rekenkamer zijn tweede rapport over 'Besteding EZH-gelden' uit, voorafgegaan door een perspresentatie. Het EZH rapport is op 20 april 2006 besproken in de Algemene Commissie van de Gemeenteraad. De Rekenkamer heeft het onderzoek in de commissie gepresenteerd. De belangrijkste onderzoeksresultaten treft u aan in de bijlage.

Hierna heeft de Rekenkamer, op verzoek van de voorzitter van de commissie, in een daaropvolgende commissievergadering een toelichting gegeven op informatieve vragen die er nog bestonden over het rapport. In deze bespreking dreigde de Rekenkamer betrokken te raken bij het politieke debat. De Rekenkamer heeft dit betreurd, ook omdat het de aandacht afleidt van een inhoudelijke bespreking.

Voor zowel de Raad als de Rekenkamer is de gang van zaken aanleiding geweest om een nader gesprek te voeren en te kijken hoe het contact tussen Raad en Rekenkamer enerzijds en de afbakening van verantwoordelijkheden tussen beide organen anderzijds, beter gestalte kan krijgen. In de visie van de Rekenkamer is na presentatie van het rapport aan de commissie, het woord aan de politiek. Het gesprek met het presidium, aangevuld met enkele raadsleden heeft op 6 september plaatsgevonden en heeft in de ogen van de Rekenkamer tot vruchtbare afspraken geleid o.m. over de betrokkenheid van de Raad om onderzoeksonderwerpen voor te dragen en de mogelijkheid om aanvullende vragen te stellen. Verder is gesproken over de mogelijkheid om geen reactie van het College van B&W te vragen, maar het onderzoeksrapport direct aan te bieden aan de Raad. Gesteld is dat de Rekenkamer hier in beginsel positief tegenover staat, maar dat dit wel een aanpassing van het reglement van orde veronderstelt.

5. Effect van onderzoek van de Delftse Rekenkamer

In 2005 heeft de Rekenkamer onderzoek gedaan naar Delft Kennisstad. Spin off van dit onderzoek is in 2006 geweest dat er een commissie extern is ingesteld en dat er een debat is gevoerd op 11 januari 2006 in de Raadzaal over het belang van Delft Kennisstad voor Delft. Naar aanleiding van dit debat en de bevindingen van de Rekenkamer heeft de portefeuillehouder een notitie geschreven onder de titel " Kennis als motor, instrumenten voor een nieuw economisch elan" dat op 12 februari in de commissie Cultuur, Kennis, Economie en mobiliteit aan de orde is geweest. Leden van de Rekenmaker hebben deze bijeenkomst bijgewoond.

6. Procedures

Bij de aanbidding van het EZH rapport aan het College van B&W in februari 2006 bleek de reactie termijn van 14 dagen voor de gemeentelijke organisatie op problemen te stuiten. Na overleg heeft de Rekenkamer besloten eenmalig de reactietermijn te verlengen met een week.

In het gesprek van de voorzitter van de Rekenkamer met de gemeentesecretaris bleek in oktober 2006 dat het reglement van orde van de Rekenkamer zodanig geïnterpreteerd werd dat voorafgaand aan een bestuurlijke zienswijze een ambtelijke zienswijze zou worden opgesteld. Bij eerdere onderzoeken was dit niet het geval.

7. Interne organisatie

- Deskundigheidsbevordering

Een extern bureau heeft op verzoek van de Rekenkamer een op maat ontwikkelde training gegeven gedurende twee dagdelen. Alle leden van de Rekenkamer hebben hieraan deelgenomen.

- Huisstijl

Om de herkenbaarheid van de Rekenkamer te vergroten is een ontwerp gemaakt voor briefpapier en visitekaartjes. Deze huisstijl is verder uit te breiden.

8. Middelen

Het met € 13.000 gekorte budget van de Rekenkamer voor 2006 bedroeg € 121.791. Daarvan is € 101.461 besteed. Behalve aan het afronden van het uitgebrachte onderzoek naar de EZH-gelden, is het budget met name aangewend aan twee relatief grote onderzoeken – naar het gemeentelijke armoedebeleid in Delft, en naar het subsidiebeleid – die echter pas (begin) 2007 aan de Raad zullen worden uitgebracht. Van de uitgaven is (afgerond naar hele percentages) 74% besteed aan onderzoek, 10% aan secretariële ondersteuning, 9% aan vacatiegelden en reiskosten van de leden, 4% aan kantoor- en overige kosten en 3% aan opleiding.

Bijlage

Besteding EZH-gelden

Het tweede onderzoek van de Rekenkamer had betrekking op proces, procedures en besteding van de 'EZH-gelden'. Het is in de loop van 2005 van start gegaan en is 30 maart 2006 gepresenteerd.

Uit de verkoop van aandelen EZH kwam in 1999 een miljoenenbedrag beschikbaar. Daarvan werd 52,2 miljoen euro gereserveerd voor door de Delftse burgers te kiezen projecten. Daartoe werd een vorm van burgerraadpleging gehouden. Deze bijzondere bestuurlijke vorm was er mede op gericht om de lokale democratie te vergroten. Deze aanpak was effectief; de gemeenteraad besloot in 2000 om 29 clusters van projecten ter hand te nemen die door burgers geprioriteerd waren.

In zijn onderzoek heeft de Rekenkamer geconstateerd dat de mate waarin de door de burgers en de Gemeenteraad beoogde projecten gerealiseerd zijn (doeltreffendheid), alsmede de mate waarin de beschikbare middelen aangewend zijn voor het doel waarvoor ze bedoeld waren (doelmatigheid), achteraf moeilijk te beoordelen was. Hiervoor zijn twee oorzaken aan te wijzen, te weten:

- 1. na 2001 is er niet meer specifiek gerapporteerd, en is er niet meer afzonderlijk verantwoording afgelegd over het totaal van de projectclusters uit EZH-gelden (de projecten werden vanaf 2001 in de gangbare gemeentelijke verslaggeving 'meegenomen'), en*
- 2. bij veel projecten ontbrak een duidelijke omschrijving van de te realiseren doelen, waardoor de beoordeling achteraf moeilijk is. Verder constateerde de Rekenkamer dat sommige projecten niet zijn uitgevoerd, en andere achteraf zijn toegevoegd.*

De Rekenkamer heeft daarnaast geconstateerd dat in het algemeen de juiste politieke procedures zijn gevolgd en dat de juiste besluitvormingsprocessen zijn doorlopen. Voor het laten vervallen dan wel toevoegen van projecten waren vaak plausibele redenen aan te voeren.

In het licht van de hoge democratische verwachtingen die met de burgerraadpleging waren gewekt, plaatste de Rekenkamer kritische kanttekeningen bij het feit dat 'de burger' in de fase van de realisatie van projecten "buiten beeld leek te zijn geraakt". Dit betreft zowel besluiten over het schrappen en toevoegen van projecten, als de rapportage over voortgang en resultaten.

Naar aanleiding van het EZH-onderzoek beval de Rekenkamer aan om voortaan van tevoren vastgelegde, gedetailleerde en controleerbare criteria op te stellen voor de resultaten die beoogd worden. Daarnaast beval de Rekenkamer aan om bij grote projecten een speciale projectorganisatie en administratieve projectverantwoording in het leven te roepen, zodat de Gemeenteraad de voortgang gemakkelijker kan volgen en bewaken. Verder beval de Rekenkamer aan dat Raad en College gestructureerde afspraken maken over de informatievoorziening bij grote projecten.

Ten slotte bevat het EZH-rapport ook enkele algemene aanbevelingen over de rolverdeling tussen Raad en College in het duale tijdperk.